

Activiteitenverslag 2013 van de Stichting tot Behoud van Cultuurhistorische Buitenplaatsen

Het herstel van de buitenplaats heeft de hoogste prioriteit van het bestuur en in het jaar 2013 zijn een aantal stevige stappen op weg daar naar toe gezet. In overleg met onze architect Ir. M.E. Enderman is een plan voor herstel van het hoofdhuis opgezet bestaande uit vier fases: het herstel van het dak en de goten, het herstel van de rest van het casco, het onderhanden nemen van de installaties en voorzieningen en als vierde en laatste fase het (bouwkundig) herstel van het interieur. In het jaar 2012 had het Prins Bernhard Cultuurfonds ons een bijdrage toegekend voor het uitvoeren van een drietal studies te weten: een haalbaarheidsonderzoek naar het toekomstig beheer van de buitenplaats, een inventarisatie en waardestelling van het interieur en een uitwerking van het beheerplan voor het park. In 2013 zijn de drie studies tot uitvoering gekomen. Het haalbaarheidsonderzoek naar het toekomstig beheer van de buitenplaats is uitgevoerd door Peter Berns van Berns Museummanagement. Het onderzoek heeft laten zien hoe een duurzaam sluitende exploitatie van de buitenplaats kan worden bereikt met een mix van culturele en commerciële activiteiten. De inventarisatie van het interieur is uitgevoerd door Barbara Laan, cultuurhistorica. Deze studie geeft ons een goed beeld van de waarde van de diverse onderdelen van het interieur en de inventaris. Tot slot heeft Klaas de Boer van Historisch Groen beheer een compleet herstelplan voor het park opgesteld. De studies van Peter Berns en Barbara Laan zijn gereed gekomen in het voorjaar; het herstelplan voor de tuin is gereed gekomen aan het eind van het jaar.

In 2013 heeft de stichting een subsidie van de RCE ontvangen voor een onderzoek voor herbestemming van de verschillende gebouwen op de buitenplaats. Met deze middelen is een bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd en zijn verdere voorbereidingskosten voor herbestemming en herstel gefinancierd.

In de loop van 2013 zijn, mede op basis van voornoemde bijdragen van de RCE, de plannen voor de restauratie van het hoofdhuis verder geconcretiseerd. Met name het herstelplan voor het hoofdhuis fase 1 en 2 is uitgewerkt en ter verkrijging van de omgevingsvergunning bij de gemeente ingediend. In november heeft de gemeente de omgevingsvergunning voor fase 1 en 2 verleend met een beperkt aantal nadere voorwaarden. Ook is in 2013 de werving van fondsen voor de restauratie fase 1 aangevangen en is een subsidieverzoek bij de Provincie ingediend in het kader van de erfgoedlijn Landgoederen. Deze initiatieven hebben er toe geleid dat de financiering van fase 1 van de restauratie (ten bedrage van € 500.000) is rondgekomen. Op 14 december heeft Han Weber, gedeputeerde van de Provincie Zuid Holland ons symbolisch een cheque overhandigd van € 350.000. Inmiddels hadden het Prins Bernhard Cultuurfonds, de TBI fundatie en het Hendrik Muller Vaderlandsch fonds bijdragen

toegekend, die tezamen met onze eigen bijdrage van 10%, de benodigde € 500.000 bijeen brachten. Ook zegde de Van der Mandele Stichting al een bijdrage toe voor de tweede fase van de restauratie van het hoofdhuis.

Helaas werden we aan het eind van het jaar geconfronteerd met een tegenslag: er bleek asbest verwerkt te zijn in de kelder, waar de inmiddels defecte olie gestookte cv-ketel stond. Er moest een verwijderingsvergunning worden aangevraagd en de asbest is door een gespecialiseerd bedrijf verwijderd. Dat heeft alles bij elkaar veel weken en veel geld gekost. Eind 2013 waren de voorbereiding en financiering van fase 1 van het hoofdhuis zover gevorderd dat het bestek kon worden geschreven en de aanbesteding kon starten. Begin 2014 hebben we de aannemer geselecteerd en vanaf eind maart 2014 staat het hoofdhuis in de steigers.

De Provincie Zuid-Holland heeft de voorbereiding van de aanleg van de Rijnlandroute verder ter hand genomen. Voor onze stichting betekent dat een geboorde tunnel onder onze buitenplaats, In 2013 heeft een eerst oriënterend overleg met de Provincie over de locatie en andere aspecten van de aanleg plaats gevonden. We trekken daarin gezamenlijk op met de eigenaar van de voormalige Zilverfabriek en de agrariër Berg aan de overkant van de Leidseweg. De plannen voor de Rijnlandroute zijn overigens nog niet definitief.

In februari 2013 is onze tuinman Bert Turk overleden; hij heeft tientallen jaren eerst in dienst van Mejuffrouw Begeer en de laatste jaren in dienst van de stichting aan het onderhoud van het park gewerkt. De stichting en de vrijwilligers missen hem zeer.

Met de vrijwilligers is met vaste regelmaat gewerkt aan het onderhoud van het park en het rosarium. Zeker nu in het rosarium meer dan 500 rozen staan en we de werkkraft van Bert Turk missen is dat een heel karwei geworden. Op de vierde zaterdag van de maand werkt het rozenteam en op de eerste zaterdag van de maand zijn alle tuinvrijwilligers actief. Voor het professionele werk huren we een hovenier in. Er is een groep vrijwilligers actief in het onderhoud van de gebouwen en daarmee willen we ook invulling geven aan onze eigen bijdrage voor de restauratie. Ook is een groep vrijwilligers, die zich bezig houdt met het onderhoud van het interieur; daarbij wordt ook aandacht gegeven aan een gedetailleerde inventarisatie en beschrijving van alle roerende goederen. Tot slot is er de Werkgroep Historisch Berbice, die zich bezig houdt met historisch onderzoek van de buitenplaats en zijn bewoners door de eeuwen heen. In 2014 zal een boek verschijnen over capita selecta van historie van Berbice.

Zeker het vermelden waard is het dat we dit jaar, met steun van het Klokkenfonds, op een veiling van antiek meubilair een tweetal kandelaars hebben kunnen aankopen, die oorspronkelijk aan de schouw van de salon van het hoofdhuis hebben gehangen. Dat konden we afleiden uit oude foto's en de aanbieders van de kandelaars ter veiling. We konden de kandelaars zo weer ophangen, omdat de bevestigingspunten nog aanwezig waren.

Heel letterlijk werd het jaar stormachtig afgesloten: de stormen in de laatste weken van december velden een aantal van onze woudreuzen. Een grote beuk was tot onze opluchting

op enkele centimeters van de vorig jaar vernieuwde brug terecht gekomen; een geluk bij een ongeluk. Een aantal bomen was zo zwaar gehavend dat we daar een kapvergunning voor hebben moeten aanvragen.

Het bestuur kijkt terug op een actief 2013 en ziet uit naar de aanpak van de restauratie in 2014. Als het goed gaat met de fondsenwerving kan in 2014 ook fase 2 van de restauratie van het hoofdhuis en de portierswoning worden aangepakt. Het bestuur is dankbaar voor de inzet van de vele vrijwilligers en de instellingen, die het herstel van de buitenplaats mogelijk maken.

De stichting heeft het jaar financieel afgesloten met een exploitatieverlies, mede als gevolg van de asbestsanering en een grote reparatie/vervanging van de goten van de oranjerie. Desondanks is door goede beleggingsresultaten het vermogen van de stichting toegenomen.

Stichting tot Behoud van Cultuurhistorische Buitenplaatsen

Voorschoten 14 april 2014

R.J.M. Posthuma, voorzitter

C.W.M. Dessens, secretaris- penningmeester

M.J van den Boer, lid